

BELGA ESPERANTISTO

46a Jaro — N-ro 1a — Januaro 1954a

Fondita
en 1908a

Redaktoro-Administranto

Maur. JAUMOTTE

Avenuo De Bruyn, 44

Wilrijk-Antverpeno

Oficiala monata Organo de

REGA BELGA LIGO ESPERANTISTA

Asocio sen profita celo,

aliĝanta al UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

Abonprezo:
Fr. 100,-

1954

En nova malnova Vesto

Kion tiu jaro al ni alportos ?
Jen la demando kiun certe multaj aktivuloj en nia movado primeditos. Vere la lastaj jaroj ne estis malbonaj por la tuta esperantista movado en la mondo, ĉar neniam antaŭe la malfacilaĵoj kaŭzitaj de la lingvodiverso en multaj internaciaj konferencoj estis tiel multe preparataj en diversaj grandaj ĵurnaloj. Antaŭ la dua mondmilito la ĵurnaloj kutimis simple prisentigi tiujn malfacilaĵojn kaj nur sporade oni publikigis ion pri tio.

Sed lastatempe tiu sinteno ŝanĝiĝis kaj eĉ en gravaj internaciaj organizaĵoj oni diskutis pri tiuj malfacilaĵoj pri kio atestas la artikolo en antaŭa numero pri Angla-franca dulingveco en Eŭropo. Kompreneble tiu propono ne donas solvon kiel D-ro. Wilhelm Herrmann, prezidanto de Germana Esperanto Asocio klare montris en la nomita artikolo.

Tamen la apero de tiaj proponoj evidente pruvas, ke oni pli kaj pli agnoskas ankaŭ en internaciaj instancoj, ke la lingva problemo nepre ekzistas kaj tio estas jam progreso kompare kun pli fruaj jaroj, kiam oni neglektis kaj ignoris la ekziston de tiuj malfacilaĵoj, helpante sin per interpretistoj kaj genie elpensitaj aparatoj.

Kiel klare montriĝas ĉi tie la antaŭvida rigardo de D-ro Zamenhof, kiam li skribis: „La enkonduko de lingvo internacia pli aŭ malpli frue nepre kaj sendube efektiviĝos, kion ajn la rutinistoj batalus kontraŭ ĝi.”

Jes, vere la rutinistoj ankoraŭ baraktas kontraŭ la enkonduko

Kiel la unua, ankaŭ la dua mondmilito, dum pli ol kvin jaroj haltigis nian tutan movadon.

Kiam fine nia Ligo povis rekomenci sian laboron, ĝi eldonis, pro la paperkrizo, kiu ankoraŭ daŭris, kaj pro la malgranda nombro de repagintaj membroj, nur kvarpagan „Bulteno'n”.

Poste ĝi sukcesis presigi denove „Belga'n Esperantisto'n”, en pli malgranda formato ja, sed tamen en ĉiam pli kaj pli deca formo, sed ĝis nun ne plu povis reatingi la kutimajn dek numerojn poŝtare.

Intertempe, Rega Belga Ligo kaj ties fidelaj grupoj kaj izolaj membroj revigliĝis. Dank' al ĝia kaj ilia daŭra propagando, dank' al la regula kaj senĉesa laboro de multaj samideanoj en diversaj lokoj, ĝi nun denove staras sur firma grundo.

Kaj hodiaŭ „Belga Esperantisto” reprenas sian formaton kaj aspekton antaŭmilitajn... Kaj ĝi retrovos, ekde hodiaŭ ankaŭ, sian iam kvazaŭ proverban aperigan regulecon.

Ĉiumonate, ekster la libertempo, sed do almenaŭ dekfoje en la jaro -, ĉiam en komenco de la monato, niaj legantoj ricevos sian Revuon, en la bela revu-formato, en kiu ĝi montriĝas hodiaŭ kaj kiu estas nur nova, malnova vesto, por la antaŭmilitaj legantoj...

Tiu ĉi granda plibonigo, atingita malgraŭ la fakto ke nia organo konservas sian aspekton propran, realiĝis precipe dank' al la kunlaboro de kvar Ligoj en tri landoj, kiuj kunigis por nù kompoŝtigi kvarfoje, ĉiu aparte, artikolojn de ĝenerala intereso kaj literaturajn ĝindajn de ĉiuj.

Ni estas certaj, ke niaj, membroj kaj niaj individuaj legantoj taksos je ĝia vera valoro, la klopodon, kiun faris la estraro de nia Ligo kaj ĝojos pro la sukceso, kiun ĝi atingis en kunlaboro kun la estraroj de la frataj organizaĵoj.

Kaj en sia nova, malnova vesto, nia revuo iru refoje... „ad multos annos”!

Maur. Jaumotte.

de internacia lingvo sed la ŝanĝiĝo de opinioj jam estas en fluo kaj la irado de la okazaĵoj jam pruvis la eldiron de Zamenhof vera.

Kaj same pruvigos vera la jena eldiro de D-ro Zamenhof: „Kiel internacia neniam estos elektita ia alia lingvo krom Esperanto, malgraŭ tio ke la rutinistoj ankoraŭ provos kiom eble plej longe kontraŭbatali tion.”

Bonaj antaŭsignoj estas la pri-trakto de nia afero en la konfe-

renco de UNESKO en la nuna jaro kaj la rezolucio de la mondfederalistoj okaze de kunsido en Kopenhago.

Same estas ĝojige ke en la pasinta jaro en diversaj ĵurnaloj aperis esperantaj kursoj kaj ni tre esperas, ke tio okazos ankaŭ en la nuna jaro. Estas necese, ke ni streĉu ĉiujn fortojn por la lasta atako, ĉar la fina venko povas esti multe pli proksima ol ni nun povas antaŭvidi.

F. W.

ANTAŬKONGRESO EN ANTVERPENO

Estas jam tradicio ke, antaŭ kaj post ĉiu Universala Kongreso, la aliĝintaro estas invitata ĉeesti, ie kaj iom apude al la Kongresurbo, antaŭ- kaj postkongreson.

Se la postkongreso ofte okazas en sama lando, la antaŭkongreso kontraŭe estas kutime organizata en najbara lando, kiun multaj kongresanoj devas trapasi kaj en ĉiu ili do iom facile povas halti.

La postkongreso de la Universala Kongreso de Haarlem, tiun jaron, okazos, kiel jam anoncite, en Leeuwarden, en la Norda Nederlando.

Ni povas nun oficiale anonci, ke la Antaŭkongreso okazos en Belgujo, tiel ke multaj angloj, francoj, svisoj, italoj kaj ankaŭ aliaj interesuloj povos ĝin partopreni.

Estas la amikoj kiuj, sub la prezidanteco de S-ro Maur. Jaumotte, organizis la tiel bele sukcesintan Beneluksan Kongreson dum la Pentekostaj tagoj en Antverpeno, kiuj prenis sur sin iniciati, en sia urbo, tiun internacian kunvenon, kiu daŭros tri tagojn.

Ĝi komenciĝos la merkredon, 28an de julio, kaj daŭros ĝis vendredo vespere la 30a de julio, do la tago antaŭ la komenciĝo de la Universala Kongreso.

Ĉiuj partoprenantoj al tiu Antaŭkongreso do akurate povos ĉeesti la malferman solenan kunsidon en Haarlem.

La definitiva programo ne jam estas firme kunmetita. Tamen la detaloj jam nun konataj sufiĉas por antaŭvidigi agrablajn tagojn en la, - dum la Pentekostaj tagoj - SENEGALA ANTVERPENO...

Dum tiu antaŭkongreso, okazos la **sole-na inaŭguro de la D-ro ZAMENHOF**-strato, pri kiu decidis la urbestro, okaze de la Beneluksa Kongreso.

Estas antaŭvidataj ankaŭ diversaj ekskursoj sur la Skeldo kaj en la ĉirkaŭaĵo de Antverpeno, pluraj interesaj vizitoj al muzeoj kaj industrioj, kaj krome, kelkaj gravaj prelegoj de eminentuloj.

Rilate al la vespera amuzo, la L.K.K., - la sama do kiel je Pentekosto - anoncas vesperfeston, kun muzika parto, skeĉoj, k.t.p., kaj grandan internacian balon.

La kotizo estas fiksita, kiel tiu de la tritaga Pentekosta kongreso, je Belgaj Frankoj 50.—, kiuj, de nun, povas esti pagataj al P.C.K. 10.06.30 de la Esperanto-Kongreso, Deurne-Antverpeno.

Tiuj, kiuj deziras pliajn klarigojn aŭ informojn povas sin eventuale turni al S-ro H. Sielens, sekretario, Houwerstraat 12.

Ni tamen konsilas al ĉiuj atendi kelkajn

39a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO - HAARLEM

Poŝtfako 140, Haarlem, Nederlando.

31-an julion - 7-an aŭguston 1954

Dec. 1953

OFICIALA KOMUNIKO

N-RO 3

Pagoj: Rotterdamsche Bank, Haarlem.
Poŝtgirkonto 604997.

Pagante per tiuj kontoj nepre samtempe sendu aliĝilon kun detaloj pri la pagoj. Venis pluraj pagoj sen aliĝiloj, do sen adresoj.

Iuj kongresanoj pagas al peranto sed sendas la aliĝilon al Haarlem. Nepre ne faru tion. Sendu ambaŭ al la sama instanco.

Kotizo — nova periodo: La kotizo plialtiĝas en januaro 1954. Vidu la Aliĝilon.

Studentoj: Studentoj rajtas aliĝi al la kongreso je la sama tarifo kiel junulo (triono de la koncerna kotizo. Vidu la Aliĝilon). La aliĝilon tamen devas akompani atesto de la fakultato de la studento.

Blinduloj: Gvidantoj estas petataj sciigi al blindaj samideanoj, ke por profiti la senpagan kongreskarton (ankaŭ por la gvidantoj) ili devas sendi kun la aliĝilo ateston de blindula asocio aŭ de okulkuracisto. Tiu favoro validas nur ĝis fino de marto.

Post tiu dato blinduloj kaj gvidantoj pagas po duono de la tiuperioda kotizo.

Blindula Kongreso okazos samtempe kiel la U.K. Kontaktulo por estas: S-ro A. G. Verlinde, P. v. d. Doesstraat 44, Amsterdam, Ned.

Perantoj: Notu novan karavanarandon de G.E.E. (Instruistoj) en Francujo: S-ro M. Fouski, 22 Rue Gauvin, Angers, M. et L.

L.K.K. atentigas, ke en iuj landoj ekzistas oficiala peranto de la kongreso (kutime reprezentanta la landan asocion) kaj privataj karavan-arangoj. Tiuj lastaj peras la kotizojn nur de siaj anoj. Pro motivoj de solidareco kaj lojaleco estas ĉiel dezirinde, ke kongresanoj laboru en la kadro de oficiala arango. Informon pri tio oni povas havigi al si per la koncerna landa asocio.

Statistiko (ĝis fino de novembro): Aŭstrio 3, Belgujo 14, Brazilo 3, Britujo 86, Danujo 13, Finnlando 8, Francujo 12, Germanujo 25, Hispanujo 3, Indonezio 1, Italujo 19, Japanujo 1, Jugoslavio 35, Kanado 2, Kostariko 1, Nederlando 206, Norvegujo 17, Novzelando 9, Portugalujo 2, Svedujo 24, Svislando 12, Usono 4. Sumo 500 el 22 landoj (pasintjare 170).

La kotizoj por la Universala Kongreso kiuj valoras ĝis la 31a de marto proksima, estas:

Kongresano Fr. 300,— (se Individua

Membro de UEA): Fr. 265,—

Edzino Fr. 150,— (se Individua

Membro de UEA): Fr. 135,—

Junuloj ĝis

20-jaraj Fr. 105,—

Havigante tiun sumon al la kasistino de Belga Ligo: S-ino J. Plyson, Jourdanstrato 185, Bruselo, oni aldonu 5 frankojn por la kostoj.

tagojn, ĉar, en la daŭro de tiu ĉi monato, iom pli detala kaj preskaŭ oficiala programo estos ne nur kunmetata, sed ankaŭ konigata pere de la grupoj kaj en la februara numero de nia revuo.

Memorige, ni diru ke la Loka Komitato por tiu Antaŭkongreso konsistas el S-roj Maur. Jaumotte; D-ro Th. Van Gindertaelen; H. Sielens, A. Pittoors, F. Volders kaj J. Verstraeten.

Mason Stuttard,
Konstanta Kongresa Sekretario.

Atentu la sekretarioj!

Pro la fakto ke nia revuo, ekde nun, aperos ĉiumonate, - krom dum la feria periodo, - pli granda reguleco estas necesa.

La intenco estas aperigi la numerojn kiel eble plej frue en la komenco de ĉiu monato.

Por ke tio estu ebla, la sekretarioj nepre devas sendi la enpresotajn raportojn kaj programojn de la grupoj al la redaktoro-administranto, prefere antaŭ, sed neniam post la 15a de ĉiu monato.

Same faru ankaŭ la libervolaj kunlaborantoj, kiam ili ensendas literaturajn artikolojn ĉiuspecajn, humoraĵojn, k.t.p.

Do, ĉio ne ensendita ĝis la 15a de ĉiu monato estos prokrastata ĝis la revu-numero de la sekvonta monato.

La Beneluksa Kongreso en Lieĝo

La L.K.K. por la Beneluksa Kongreso en Lieĝo nun finpretigas la programon de la dua komuna jarfesto de la tri Ligoj, kiuj tiel bone kunarangiĝis la Kongreson 1953a, en Antverpeno.

Tiu ĉi programo aperos, kun multaj detaloj, en la februara numero de nia revuo.

Sed, jam de nun, oni, en la grupoj, vigle laboru por enspezi la kotizojn... kaj ankaŭ por arangi la partoprenon al la programo de la vesperfesto, kiu, - unufoje pli -, devos esti respeguligo de la atmosfero, kiu regas en la diversaj grupoj de Belga kaj Flandra Ligoj.

La Sekretario de la L.K.K. jam alvokis ĉiujn grupestrojn, pere de iliaj Ligest-

raroj, kaj, senescepte, ili respondu kiel eble plej baldaŭ al tiu alvoko.

Dum la unuaj tri monatoj de tiu ĉi jaro, la kotizo restas fiksita je Fr. 50.—, kiujn la membroj de grupoj pagu al sia kasisto; kiun la grupaj kasistoj pagu al sia Ligo, kaj kiun la kasistoj de la partoprenantaj Ligoj pagu al la P.C.K. de la Beneluksa Esperanto-Kongreso No. 10.06.30.

Ne estas necese, nek dezirinde ke, ĝis la apero de la definitiva programo, la interesuloj sin turnu rekte al la L.K.K. por detaloj.

Ĉio baldaŭ estos komunikata pere de la grupoj kaj de la revuoj.

Intertempe ĉiu helpu al plifirmigo de

FONDAJO „ANTOINETTE JENNEN”

Definitiva rezultato de la intergrupna konkurso

En la antaŭa numero de nia revuo, ni komunikis la provizoran rezulton de la intergrupna konkurso, kies premio estas havigata de la „Fondajo Antoinette Jennen”.

Ni procente komparis la rezultatojn akiritajn de la grupoj en la jaroj 1952 kaj 1953.

Hodiaŭ ni donas la definitivajn rezultatojn, ankoraŭ iomete influitan de kotizoj ricevitaĵe en la tutlastaj semajnoj de la jusforpasinta jaro.

Por ke la grupaj gvidantoj tamen pli klare povu analizi la situacion, ni nun ne nur donas la akiritajn procentojn, sed ankaŭ la poentojn, kiujn havigis al si la diversaj grupoj:

Grupo	1952	1953	Akiritaj %
Antverpeno	565	609	107,7
Brugo	220	252	114,5
Bruselo	523	469	89,6
Gento	120	107	89,1
Charleroi	35	38	108,5
Verviers	36	63	175,-

Estas do, - kiel antaŭvidite, - la Grupo de Verviers, kiu gajnis la premion por 1953a, per 175% kompare al 1952.

Kaj, kiel ankaŭ dirite, ĝi ricevos la premion el la manoj de la Liga Prezidanto, dum la Solena Kunsido de Reĝa Belga Ligo Esperantista, en la Pentekosta Beneluksa Kongreso, en Lieĝo.

... Kaj nun jam, la konkurso por 1954a komenciĝis.

La grupaj kasistoj jam ensendis unuajn listojn de repagintoj aŭ baldaŭ sendos.

Tiuj unuaj listoj rapide pleniĝas... Sed ĉiujare, kaj en ĉiuj grupoj, estas kelkaj membroj, kiuj ne akurate repagas sian kotizon.

Oni ne atendu ĝis la mezo de la jaro, antaŭ ol memoriĝi al ili sian ŝuldon al nia movado... kaj eventuale por ilin viziti kaj persone peti de ili la repagon.

Tre ofte tiu ne-repago okazas, unue, nur pro forgeso... kaj poste: pro la fakto ke la jaro jam duone forpasis kaj ke ne plu ŝajnas tiom interese pagi sumon por io, kio jam estas duone for...

Ni memoru tion kaj ni frapu la feron dum ĝi estas varma!

Feliĉan jaron 1954 deziras al la membroj kaj legantoj viaj ĉefestraro, kaj

Redaktoro!

la Honoraj Kolonoj, starigitaj dum la antaŭa Pentekosta kongreso.

La Loka Kongresa Komitato:
Prezidanto: J. Desonay
Vicprezidantoj: D-ro Th. V. Gindertaelen

P. M. Mabesoone
Sekretario: J. Soyeur
Kasistino: S-ino J. Plyson
Membroj: J. Hérion
M. Guyot
J. Koeune

La adreso de la L.K.K. estas: 91, rue du Chêne, Seraing.

NI REVIVIGU NIAJN KLASIKULOJN

de F. Faulhaber

Legante verkojn de Zamenhof, Kabe kaj Grabovski, ni surprizite konstatas la simplecon, klarecon kaj naturecon de ilia stilo, kiu ne ŝanĝiĝas eĉ se la temo estas malpli „ĉiutaga”. Estas ekzemple, vera ĝuo legi kiom „ordinare”, simple kaj por ĉiu kompreneble Zamenhof eksplikas en „Lingvaj Respondoj” diversajn gramatikajn. Sed en pluraj verkoj de nuntempaj aŭtoroj el la lastaj jardekoj ni trovas tie - ĉi tie stilon malpli malpezan. Oni rekomendas en tiuj verkoj frazkonstruojn, kiujn la tradukintoj - ĉar temas preskaŭ ĉiam pri tradukoj - certe ne uzus, se ili verkus originale.

Kompreneble ili devas kiom eble imiti la stilon de la aŭtoro, sed nur kiom eble, ĉar ne ĉiam la rezultato impresas la leganton same kiel la originalo. En la ĉi supre aluditaj okazoj la tradukintoj evidente tro multe klopodis precize redoni la originalan tekston. Se, por kompreni, la leganto de la traduko devas penadi pli multe ol la leganto de la originalo, la traduko povas esti gramatike senecara, sed tamen ne sukcesa. La lingvo devas esti en harmonio kun la temo, devas formi kun ĝi unu tuton, por ke la leganto komprenu la temon tiel, kiel la aŭtoro deziras. La leganto ne atentu la lingvon aparte. Se ekzemple eraroj, komplikaj frazoj, malklaraj esprimoj k.s. lin devigas okupi sin pri la lingvo anstataŭ pri la temo, tiam la ligiteco inter temo kaj lingvo rompiĝis, kaj nur pene li ricevas bildon de tio, kion la aŭtoro volas diri. La lingvo de iu verko estas des pli taŭga, ju pli bone ĝi klarigas la verkon.

Mi legis diversajn verkojn en iliaj originalaj kaj Esperantaj formoj, kaj plurfoje konstatis, ke tio, kio en la originalo staras tuj kaj klare antaŭ niaj spirantaj okuloj, en la traduko kaŝiĝas en malglataj kaj komplikaj frazoj, kiuj difektas mian plezuron en legado. Tia legado similas malimplikon de implikiginta ŝnuro...

Rekomendante facilan stilon, mi kompreneble ne aludas stilon taŭgan por infanaj legolibroj. Ankaŭ Kabe ne pensis pri tio, kiam li diris: „Se efektive

Bedaŭrinde tiuj verkoj grandparte estas elĉerpitaj. Eĉ la oficiala „Fundamento de Esperanto” ne plu estas akirebla! Kaj la duonoficiala „Fundamenta Krestomatio” preskaŭ elĉerpigis! Preskaŭ ĉiam vane oni serĉas en la anoncoj en diverslandaj Esperanto-organoj la titolojn de niaj klasikaj literaturajoj.

Kaj la devizo: „Ĉiu esperantisto nepre posedu la verkojn de nia Majstro” malaperis! La novuloj en nia movado do ne havas la okazon havigi al si liajn verkojn, nek tiujn de Kabe kaj Grabovski. Ŝajnas, ke la eldonintoj ne intencas reeldoni ilin. Tio estas bedaŭrinda! Mi opinias, ke el instrua kaj lingvohistoria vidpunkto la verkaro de niaj klasikuloj devas esti konservata. Represo estas nepre necesa. Se ni faros por tiu ideo bone organizitan propagandon, kaj el financa vidpunkto saĝe aranĝos la sinsekvantan aperon de la diversaj volumoj, — se ni presigos la librojn kun tipografie plaĉa aspekto kaj solida bindaĵo, mi opinias, ke estos eble kolekti sufiĉe da abonoj por starigi per ĉi tiu biblioteko monumenton honore al niaj klasikuloj kaj favore al bona esperanta stilo!

Ni revivigu niajn klasikulojn!

(Resumo de artikolo el „La Progreso”, okt. 1953).

PEREO - - originale verkita de F. WEEKE

(Premiita en la Beneluksa Literatura Konkurso 1953)

La familio de la farmisto Johano troviĝas en la familia ĉambro. Oni ĵus vespermangis. La patrino purigis la mangilaron kaj vazaron; ŝi nun trikas ĉe la tablo; apude la trijara fileto amuziĝas per siaj ludiloj sur la planko. La patro fumas pipon kaj legas sian gazeton. La forno disradias agrablan varmon; antaŭ ĝi Bruno, bela ŝafist-hundo okupas sian kutiman lokon, kie li trankvile dormas kun la kapo sur la antaŭpiedo. La etoso de la ĉambro estas hejmeca, kvietita, harmonia.

La patrino ĵus rigardis la murhorlogon kaj, ĉar ĝi jam indikas la kvaronon post la naŭa, ŝi formetas la trikajon kaj admonas: „Venu, Joĉjo, dormotempo! Panjo portos vin supren”.

Neniel volonte la knabeto lasas siajn ludilojn, sed li tamen ekstaras, kolektas la diversajn objektojn en korbeton; ĉi tiun li metas en ŝrankon kaj salteblas al la patrino, grimpas sur ŝiajn genuojn, forte premante siajn brakojn ĉirkaŭ sian kolon. Kun la infano en la brakoj, la patrino leviĝas, klinas sin, dirante: „Donu noktisketon al Paĉjo kaj diru: Bonan nokton, Paĉjo!” — „Dormu bone, mia filo”, diras la patro, tre fieraj pri sia „dinasti-daŭriganto”!

Kiam edzino kaj filo forlasis la ĉambron, la farmisto ne tuj reprenas sian gazeton. Li streĉas la orelojn, murmuras: „Nu, nu, kia vento! Kiom multe ĝi plifortigis en la lastaj horoj!”

Subite la hundo vekigis, mallaŭte ĝembojis kaj maltrankvile iris tra la ĉambro. „Kio do al vi, Bruno?”, diras la mastro. „Ĉu vi aŭdas ion?” La mastro iom miris pri la stranga teniĝo de la hundo sed la pordo jam malfermiĝis kaj la edzino eniris, tremvoĉe demandante: „Johano, ĉu vi aŭdas kiel terure blovas la vento? Min angorigas tiu impeteco! Supre oni aŭdas ĝin multe pli ol ĉi tie kaj, kiam mi enlitiĝis la knabon mi nepre sentis ke, ĉe forta ventopuŝo, la tuta domo ŝanceliĝas. Mi tute ne baldaŭ enlitiĝos!”

„Nu, nu, kara edziĝo, ne tiel timu kaj maltrankvilu! Vi ja scias ke nia dometo estas ankoraŭ nova kaj fortiĝe konstruita. Kio povus okazi! Sed vi ja pravas: la vento vere plifortigis, Mi iros kontroli ĉu ĉio estas en ordo en la stalo.”

Li forlasis la ĉambron kaj la edzino denove sidigis sur la seĝo; ŝi tamen ne reprenas la trikajon. Kun la manoj en la sino kaj iom kurbiginta dorso ŝi senmove aŭskultas la bruegon de la vento, kies perforto nun kvazaŭ ĉiunmomente kreskas en pluvotorentoj.

Kiam kruda ventopuŝo krakigas la fenestrojn, ŝi paligas. „Ho, ho, kara ĉielo, kio okazos do? Kia veteraĉo, veteraĉo”, ŝi plendas.

Bruno venas ĉe ŝin, metas la antaŭpiedojn sur ŝiajn genuojn; ŝi demande rigardas lin. Karese ŝi frotas per mano la besto-kapon: „Bruno, kara besto, ĉu ankaŭ vi antaŭsentas ion teruran?”

Ade pli kaj pli forte la vento fajfas, siblas kaj tondras ĉirkaŭ la domo dum

la pluvego skurgas la fenestrojn. Vere, ŝajnas ke nun la tuta domo tremas sur siaj fundamentoj!

Guste kiam la revenanta farmisto malfermas la pordon de la ĉambro, furioza ventopuŝo leviĝas kaj krak... krak... krak... la vitroj abrupte tute frakasigas.

Kun laŭta ekkrio de teruro kaj angoro, la virino salte ekstaras kaj ĵetas sin al la brusto de la edzo, kiu amoplene provas kvietigi ŝin.

Tra la truoj de la fenestroj la ventego nun peliĝas internen; la kurtenoj flirts supren kiam la pluvego jam tute malsekigis la tapiŝon, kvazaŭ prisemitan per vitreroj. Ĉe la plafono la lampo balanciĝas kaj el la forno la cindro disvastiĝas tra la ĉambron, kiel maldensa nebulo. Senespera kaj singultante la edzino konsideras la ruinigon de la ĉambro, antaŭe tiel hejmeca kaj kvietita...

Subite ŝi ekkrias: „Johano, ĉu vi aŭdas? Aŭskultu, aŭskultu. Ĉu ne sonoras la preĝejoj sonoriloj? Ho, karulo, karulo, tio signifas la grandan alarmon! Sendube okazis granda katastrofo!”

Kvazaŭ ŝtoniĝinte ambaŭ streĉas la orelojn, plu aŭskultas la avertan kaj samtempe tiel timigan voĉon. Sed baldaŭ la edzo vigligas.

„Anjo, li diras, tio konfirmas ke ie la digo rompiĝis. Kaj ni loĝas ne tre malproksime de ĝi; la akvo povas atingi nian domon, eble post kvarono de horo. Kolektu kiel eble rapide vestaĵojn, tolaĵojn, mangajojn kaj portu ĉion sur la subtegmentejon. Veku la knabon, vestu lin kaj ankaŭ lin portu supren. Mi jen iras al la stalo por liberigi la bestojn; poste mi revenos helpi vin, sed rapide, rapide...”

La farmisto tute pravus. Longan tempon la digo kontraŭstaris la atakojn de la daŭre altiganta akvo, kies ondoj senhalte bategis la murojn de la bedaŭrinde tro malforta remparo. Finfine, kelkaj ondoj transsaltis la digon kaj tio estis la komenco de la fino. Jam pliaj ondoj ĵetis sin trans la digon, kuntrenante pecon post peco el la digokorpo kaj baldaŭ granda parto de ĝi ne plu povis rezisti la furiozon de la akvoj. Kvazaŭ triumfe la ondoj ruliĝis tra la breĉon, ĵetis sin hurlante, bolante kaj ŝaumante en la polderon, kiu kuŝas pli ol kvar metrojn sub la normala marnivelo.

Sed la farmisto ne sciis la grandan rapidecon per kiu la akvo fluegis tra la truon, largan tridek metrojn! Revenante el la stalo li konstatis, je sia senlima konsterniĝo, ke la koridoro jam malaperis sub la akvo, kiu envenis sub la antaŭpordo.

„Anjo, Anjo, li vokas, ĉu vi jam estas supre?” Antaŭ ol ŝi povis respondi, la elektra lumo subite estingiĝas kaj li aŭdas la edzinon laŭte voki: „Johano, Johano, venu supren, venu!”

Nenion plu povante vidi, la farmisto stumblas supren al la subtegmentejo, kie li trovas sian edzinon en granda teruro. La tumulto de la ventego estas tie surdiga. La farmisto sidigas sin sur kesto kaj, prenante la filon sur la genuojn, li diras: „Nun ni ne plu povas fari ion. Ni devas atendi la taglumon”.

Trioje la homaj estaĵoj sidas en la mallumo — unu ĉe la alia, ne konjektante ke por ili ne plu venos taglumo!

Ekstere la akvo rapide kreskas, grandamase fluante tra la frakasitaj fenestroj en la domon. Kelkaj seĝoj jam flosas sur la akvosupraĵo en la ĉambro. Baldaŭ ankaŭ la tablo forlasis la plankon. Ĉiunmomente la akvonivelo pli kaj pli altigas kaj pli grandaj fariĝas la ondoj, kiuj ĵetas sin kontraŭ la murojn. Jen alvenas nova grandega ondo portante dikan trabon, kiun ĝi per giganta forto puŝegas kontraŭ la muron, precize inter la du fenestroj... kaj la muro grandparte ruiniĝas. Senhalte, kun la helpo de pluvo kaj ventego, la ondoj reatakas ĝis finfine la muro devas cedi: la tuta fasado de la domo ŝanceliĝas, renversiĝas kaj malaperas en la ondojn.

Sur la subtegmentejo la kompatindaj homoj estas nun en plena furiozo de la ŝtormo; ili konsciigas ke ilia vivo estas minacata ĉar neniel montriĝas ke la veteraĉo baldaŭ kvietigis.

Kun larĝe malfermitaj okuloj, plene de angoro kaj teruro, la geedzoj devas senhelpe kaj senfare suferi la ruinigon de la bela dometo. Ili aŭdas la plaŭdadon de la akvo kaj la interpuŝigon de la mebloj en la malsupra ĉambro. Tute neatendite unu el la flankmuroj cedas, malaperas, kuntrenante en la akvon grandan parton de la tegmento. La planko de la subtegmentejo dekliviĝas; alruliĝanta ondo forbalaas ĉion, kio ne estas sufiĉe peze aŭ firme fiksita kaj, antaŭ ol la geedzoj ekkonscias la okazajn, alvenas plia impeta ondo, kiu superŝutas ilin, forportante ne nur la keston sur kiu ili sidis, sed ankaŭ ilin mem. Kiam la ondo reruliĝas, la geedzoj troviĝas en la ŝaumanta, kirlanta akvo, jam for de la domo. Senespere kriante la edzino baraktas kaj penas atingi sian edzon, kiu havas la fileton en la brakoj, dum Bruno naĝas ĉe lia flanko. La lukto de la virino ne daŭras longtempe: naĝi ja maleblas en la ondeganta akvo-amaso kaj ŝiaj tute malsekaj vestoj suĉas sin malsupren. Kun lasta ekkrio, ŝi malaperas sub la akvon.

Kvankam la farmisto streĉas ĉiujn fortojn, ankaŭ lia batalo montriĝas vana, ĉar liaj movoj estas tute genataj: per unu brako li tenas sian filon, per la alia li klopodas ne droni, movi sin. Bruno, kiu ĉiam restas ĉe lia flanko, ne povis rezisti la ripetajn superŝutojn de la ondoj kaj jam malaperis.

Flosanta trabo hazarde puŝas la viron kontraŭ la kapon kaj finiĝas la lukto. Senkonscia pro la forta bato ambaŭ subakviĝas... la patro kun sia filo en la brakoj.

TRI LINGVAJ PIONIROJ

La lingvo, esence, estas socia fenomeno. Ĉiu provo de individuo enkonduki ŝanĝon aŭ novaĵon restas sen efiko, se la socio ne akceptas ĝin. Kelkfoje individuo sukcesas altrudi al sia gepatra lingvo vorton, kiun li mem konstruis aŭ eĉ inventis. En la „Transactions of the Philological Society” (1938) A.S.C. Ross citas el la estona lingvo vortojn kiaj **relv** por „armilo” kaj **nemp** por „bagatelo”, kreitajn de D-ro Aavik. En unu okazo la eraro de lingvisto enradikiĝis en la komuna lingvo: La hungaro Sajnovics, volante anstataŭigi la latinan vorton „forma” per ugro-finna vorto, trovis en lapona vortaro **mintä**, apud kiu troviĝis la signifo „formo, figuro”. Ĉar tiu lapona vorto memorigis lin pri la madjara esprimo **mintä** „kiel tiu”, li adoptis ĝin kaj ĝi estas nun komune uzata. Fakte **mintä** en la lapona signifis „monero”, kaj la vorto por „formo” devus esti **minstar**, sed pro preseraro la du vortoj konfuziĝis. Laŭ la Oksforda angla vortaro ankaŭ la angla vorto **syllabus** povas daŭrigi la eraron de humanisto, kiu mislegis la grekan **sittabos** „etikedo”.

En la ekzemploj cititaj individuoj, do, lasis siajn postesignojn; sed nur en disaj vortoj. Multe pli maloftaj estas la okazoj, kiam individuo influis grandskale la evoluadon de sia lingvo aŭ eĉ kreis tute novan lingvon, kiun liaj samlandanoj estis pretaj akcepti. Ĉi tie ni povas prikonsideri la klopodojn de tri gravaj reformemuloj sur lingva kampo: la finno **Lönnrot**, kiu igis la finnan kapabla servi kiel plena kulturlingvo, la norvego **Aasen**, kiu igis la norvegan sendepa de la dana, kaj **Zamenhof**, kiu konstruis el elementoj komunaj al multaj eŭropaj lingvoj neŭtralan lingvon kiel duan komunikilon por ĉiuj popoloj.

Kiam **Elias Lönnrot** naskiĝis en 1802 en vilaĝo sufiĉe proksima al Helsinko, la pozicio de la sveda lingvo kiel la kulturlingvo de Finnlando estis nekontestebla. Tamen, la anekdo de Finnlando per Rusujo en 1809 kaj la koncedo de konstitucio igis la kondiĉojn pli favoraj al la revivigo de la finna. **Elias** estis filo de malriĉa tajloro kaj devis lukti por akiri edukon.

Fine li sukcesis enskribiĝi en la universitato de Abo (Turku), kie li studis unue la filozofiajn fakojn kaj poste la medicinon. Fariĝinte kuracisto en la kampara vilaĝo Kajaana, li baldaŭ interesiĝis pri la restaĵoj de folkloro kaj popolkantoj. Li entreprenis grandajn vojaĝojn piede tra la primitivaj regionoj de Orienta kaj Rusa Karelio kaj

sukcesis kolekti abundan materialon por rekonstrui el popolkantoj la vastan nacian eposon de la Finnoj, pritraktante la heroojn kiajn Väinämöinen kaj la forĝiston Ilmarinen, kaj la serĉadon de la „sampi” aŭ magia muelilo. La unua eldono de la „Kalevala” aperis en 1835, la dua en 1849 jam enhavis pli ol 22000 versojn. Ĝi ne nur populariĝis en Finnlando, sed baldaŭ estis konata en tuta Eŭropo per la franca traduko de Léouzon le Duc (1845), la germana de Schiefner (1852) kaj la sveda de Collan (1864). Super ĉio ĝi alportis prestiĝon al la finna lingvo, kiun Lönnrot riĉigis per multaj nove formitaj terminoj, ekz. en matematiko, sciencoj, juro k.t.p. kaj kiun li firme establis per giganta finna-sveda vortaro enhavanta pli ol 200000 vortojn.

La fono de **Ivar Aasen** iom similis al tiu de Lönnrot. De la 14a jarcento ĝis 1814 Norvegujo estis regata de la reĝo de Danujo. Estis ĉiam multaj danaj oficistoj kaj pastroj, la Biblio estis danlingva kaj la junaj norvegoj kutimis studi en la grava kulturcentro, Kopenhago. Oni skribis la vortojn de la norvega speco de la dana lingvo laŭ la reguloj de la dana ortografio, kvankam la norvegoj uzis malsaman prononcon. Jam en la 30-jaroj la norvegaj poetoj sopiris al pli hejmeca lingvo, sed efektive ĝi restis dano-norvega. Nur la kamparanoj kaj fiŝkaptistoj, precipe en la okcidentaj kaj sudaj regionoj, konservis dialektojn tre parencajn al la lingvo, kiun la islandanoj uzis ĉe la enmigrado en la 9a jarcento. **Ivar Aasen** naskiĝis kiel filo de kampara laboristo en 1813 en Volde en la okcidenta regiono Sunmøre. Kun granda persisto li edukis sin kaj fariĝis instruisto en kampara lernejo, ofte vizitante la lernantojn en iliaj hejmoj, kaj poste privatinstruisto en familio. Li fervore studis la botanikon kaj kolektis la popolnomojn de ĉiuj kreskaĵoj. Tio igis lin studi pli zorge la regionajn dialektojn, kaj subtenate de patriotaj norvegoj li faris vojaĝojn por enlistigi dialektvortojn kaj parolturnojn. En 1848 li eldonis gramatikon de la de li nomita „norvega popola lingvo” (folkesprog) kaj en 1850 grandan vortaron. Kun granda takto kaj sento por la valoroj de iom arkaika, sed forta kaj intima parolmaniero, li mem elektis kaj kompilis el la diversaj dialektoj novan superdialekton, kiun li nomis la „landsmaal”, t.e. lingvo de la lando nuntempe nomata nov-norvega (nynorsk). Li eĉ verkis en ĝi kantaton kaj poeziaĵojn (Symra, t.e. Anemonoj). Spite de la opozicio

de Ibsen kaj Björnson, kiuj favoris la dano-norvegajn formojn uzatajn en Oslo kaj la orienta regiono, la lingvo de Aasen estis adoptata gravaj verkistoj (**Arne Garborg**, **Olav Dunn**) kaj fine oficialiĝis por instruo en lernejoj kaj uzo en administrado paralele kun la „bokmaal”, t.e. la librolingvo pli parenca al la dana.

La fono de **Zamenhof** estis la pola urbo Byalostok sub la regado de la rusaj caroĵ. Tie li naskiĝis el judaj gepatroj en 1859. Jam en la infanaĝo turmentis lin la manko de simpatio inter la diversaj rasoj kaj religioj (katolika, grek-ortodoksa, juda). Tre frue li lernis krom la pola, rusa kaj germana lingvoj la klasikajn, poste la francan, italan kaj anglan kaj kompreneble la hebrean. Li havis ĉiam grandan amon al la rusa lingvo, sed li admiris la simplecon de la angla gramatiko. Jam en la gimnazio li volis krei harmonion per la ellaborado de helplingvo facile lernebla kaj uzebla por ĉiuj, kaj liaj kunlernantoj festis lian unuan projekton kiam li estis 19-jara. Ŝajne hazarda observo donis al li la ŝlosilon por atingi maksimuman simplecon. En la stratoj de pola urbo li vidis la saman finajon **-skaja** (fakte adjektiva fleksio) sur la domo de pordisto kaj la butikoj de konditoro. Li ekpensis, ke se oni havas serion da sufiksoj kun difinitaj funkcioj (aganto, loko, kolekto k.t.p.) oni povas fari el malgranda nombro da bazoj aŭ „radikoj” milojn da novaj vortoj. Iom post iom li plibonigis sian lingvon kaj fine, en 1887, eldonis libron kun titolo „La Internacia Lingvo de Doktoro Esperanto” uzante „Esperanto” kiel pseŭdonimon pro la rusa cenzuro. Baldaŭ la plena titolo reduktiĝis en parolo ĝis „la lingvo Esperanto”. Depost tiu epoko Esperanto disvastiĝis en multaj landoj, estis uzata en multaj kongresoj kaj — restante fundamente la lingvo de Zamenhof — adaptiĝis al modernaj bezonoj, ekz. por sciencoj, teknologio, medicino, radio, aviado. Estas rimarkinde, ke Zamenhof, kiu cetere estis okulisto, mem rigardis Esperanton kiel ilon por pli alta celo, nome la interfratiĝo de ĉiuj rasoj kaj religioj sur komuna fundamento, kaj li stariĝis la principojn de Hilelismo aŭ „homarismo”, t.e. la postulo, ke homo estu unualoke lojala al la intereso de la tuta homaro. En tio li estis profeto, kaj lia programo meritis represon en ĉi tiu epoko, kiam oni pensas pri unuigitaj nacioj kaj „Federal Union”.

W. E. COLLINSON,

Profesoro de Lingvoscienco en la Universitato de Liverpool (Britujo)

BELGA KRONIKO

ANTVERPENO

Esperanto-Grupo „La Verda Stelo“
(Postĉeknumero: 726.54)

La 27an de novembro okazis plej bone sukcesinta Kabaredvespero, kun 17 multkoloraj numeroj: kantoj, deklamaĵoj, muzikaĵoj, skeĉoj, siluetludo, al kiuj kunlaboris elkore F-inoj J. kaj M. Ameryckx, C. Peeters, S-ino E. Truyens, S-roj K. Ameryckx, P. Peelman, K. Van Gompel, W. Van Nereaux, A. Verhoeven, J. Verstraeten, J. Vinck, W. Vingerhoets, kaj S-ro J. Van Nereaux ĉe la pianoforto. S-ro Jaumotte korege ĉiujn dankis.

Sabaton, la 28an, la membroj iris al la Pulĉinela Kelo, sekvantare kaj antaŭitaj de muzikisto kaj de lumigilo kun granda verda stelo kaj la vortoj „Esperanto - La Verda Stelo“. Oni dancis ĉirkaŭ la statuo de Brabo, sur la granda Placo, kaj antaŭ la prezentado aŭskultis bonegan prologon, verkitan kaj deklamitan de F-ino H. Hofkens. La programo menciis „La Mirakla Jaro“ kaj „Romeo kaj Julieta“... Poste sekvis ankoraŭ malfrua vespermanĝo de famaj antverpenaj „kolbasanoj“. S-ino E. Truyens kaj S-ro K. Ameryckx dume aŭdigis esperantajn kantojn.

La 4an de decembro, la parolata ĵurnalo estis samtempe la Sta. Nikolaa Festo. La konstantaj kunlaborantoj prizorgis sian rubrikon: nome F-inoj H. kaj M. Hofkens, S-ro G. Debacker, pri la abela vivo kaj la abela lingvo; S-ro A. Verhoeven, kiu deklamis memverkitan poeziaĵon, kaj S-ino Lecat, kun ĉiam interesa geĉza okazintaĵo Fine F-inoj H. kaj P. De Ketelaere, nigrigitaj kaj strange vestitaj, estis la delegitoj de Sta. Nikolao: Nigra Peĉjo kaj Nikodemio, kiuj traesploris la konsciencon de la membraro kaj disdonis laŭdojn kaj riproĉetojn. Granda lotumado, organizita de F-ino H. Toussaint, konkludis tiun memorindan vesperon.

La 11an, S-ro Ing. L. Deroisy parolis pri „La Norda Poluso“ kaj sukcesis kapti la atenton pri tiu scienca kaj geografia temo.

G. FAES

16, Schoenmarkt, 16
ANTVERPENO

— Por via MUZIKO,
RADIO kaj GRAMOFONO

Kartoj kaj lumbildoj ankoraŭ plifaciligis la komprenon. Varma aplaŭdo rekompencis la paroladiston.

London, la 14an, finiĝis la supera kurso de S-ro M. Jaumotte, dum kiu li skizis la ofte malfacilan vivon de la Majstro kaj klarigis detale la internacian kaj naciajn movadojn. Nome de la lernantoj, F-ino P. De Ketelaere dankis la profesoron, al kiu ŝi transdonis donaceton.

La 18an: Granda evento: Zamenhof-festo kun du „elsendataj“ teatraĵoj, originale verkita, la unua „La Frago“ de anonimulo, la dua de nia Prezidanto: „La Turo de Babelo“, ses-scena apenaŭ romancita biografio de la Majstro laŭ aŭtentikaj dokumentoj. La unuan interpretis F-inoj J. Ameryckx, F. Meulemans (la paroladistino-atmosferkreatino), S-ino E. Truyens, S-roj K. Ameryckx, R. Jaumotte, J. Montmirail, kiu okupis sin ankaŭ pri la teknika parto, A. Verhoeven kaj J. Verstraeten. Post longa aplaŭdo, la prezidanto konigis la nomon de la aŭtoro: S-ro P. Vanderhoydonck, plej fidela, sed ankaŭ plej silentema membro, al kiu estis donacata libro, kun elokventaj dankvortoj de la prezidanto kaj meze de brua aplaŭdo de la publiko. Videble kortuŝita, la aŭtoro siavice dankis.

La dua ludo: „La Turo de Babelo“, de S-ro M. Jaumotte, estis prezentata de S-ro R. Jaumotte, kiu mirinde ludis la rolon de la Majstro: fraŭlo G. Verhoeven, kiu estis la eta Ludoviko, dum F-ino Chr. Cammaert estis lia fratino Sara; F-ino P. De Ketelaere, kortuŝiga patrino; F-ino M. Ameryckx, plej bona Klara Zilbernick; S-roj J. Vinck kaj W. Van Nereaux, studentoj, kaj S-roj J. Verstraeten kaj A. Verhoeven, kiel Antoni Grabowski kaj Leo Belmont. La paroladistino estis F-ino H. Hofkens kaj la teknikisto refoje S-ro Montmirail. Dum pli ol tuta horo ĉiuj, ofte emociigitaj, aŭskultis kaj estis S-ro De Ketelaere, vicprezidanto, kiu gratulis la verkiston kaj dankis lin kaj liajn interpretintojn. Li certigis ke tiu ĉi Zamenhof-vespero estis unu el la plej belaj, iam travivitaj.

Programo de la sekvontaj kunsidoj:

Januaro: la 8an: Parolata ĵurnalo: London, la 11an, je la 20a, en la lernejo Belgiëlei 99: ELEMENTA KURSO, gvidota de S-ro M. Jaumotte; la 15an: Generala Jarkunsido:

VOAJ ĜAGENTEJO **ULTRA MONTES**

24, Koningin Astridplein, Antverpeno. — Tel. 32.76.15
17, rue d'Arenberg, Bruselo. — Tel. 12.55.02

ĈIUSPECAJ VOJAĜOJ AL ĈIUJ LOKOJ

— Vojaĝkartoj kaj rezervoj por Fervojoj, Aviadiloj kaj Sipoj. —

Por viaj esperantaĵoj,
libroj, insignoj k. c.

Belga Esperanto-Instituto

26, Oostenstraat, 26
ANTVERPENO

kiu ankaŭ havigos al vi nacilingvajn
librojn, revuojn kaj gazetojn, kaj
ĉiuspecan skribmaterialon.

dimanĉon, la 17an: Jara Festeno, je la 17a horo en restoracio „Bristol“, Frankrijklei, 19 (Prezo: Fr. 100 sen servmono: Fr. 110, servmono enkalkulita); la 22an: Parolado de S-ro F. Van Doren: „Impresoj pri Ameriko“, la 29an: Kabareda Vespero.

Februaro: la 5an: parolata ĵurnalo: la 12an: prezentado de filmo, fare de S-ro R. Van Eynde; la 19an: Amuza vespero: la 26an: teatra elsendaĵo, la 28an (dimanĉe): Karnavala Balo.

BRUGO

Bruga Grupo Esperantista

(Postĉeknumero: 4835.33).

La kurso por komencantoj, rapide alproksimiĝas al sia finiĝo, ĉiam atente sekvata de kontentiga nombro da fidelaj kaj persistemaj gelernantoj.

Dum la dua horo de la kunveno de la 8a de decembro, okazis iom prokrastita Sta. Nikolao-festo, nome surpriza vespero al kiu ĉiu ĉeestanto alportis bone envolvitan donaceton. Tiuj nekonataj premioj estis tiam dislotitaj kaj multe plezurigis la ricevantojn kaj ankaŭ la rigardantojn, kiuj guis la surprizon de la laboriga elpakado.

La 15an de decembro, la prezidanto S-ro Ch. Poupeye, revokis mallonge la memoron de Dro Zamenhof, kies naskiĝtagon ni hodiaŭ repripensas. Li anoncis ke, konforme al decido de la loka Esperantista Komitato Intergrupa (E.K.I.), ĉiuj Brugaj esperantistoj festos kune la Zamenhof-feston la 22-an de decembro.

Post tio, amuza teatraĵeto estis kune legata. La kandidatoj aktoroj ĝin tiel bone antaŭlegis, ke estiĝis ĝenerala emo al definitiva ludado de tiu komedieto dum iu estonta festo.

Programo de la venontaj kunsidoj:

Ordinara kunveno: ĉiumarde je la 20a, en la sidejo „Gouden Hoorn - Cornet d'Or“, Simon Stevinplaats 2.

La unua horo de ĉiu kunveno estos dediĉata al leciono: dum januaro kaj

BRUGGE

BRUGES

Hôtel du Cornet d'Or

2, Simon Stevinplaats, 2

Centra situo - Moderaĵoj

Moderna komforto

Sidejo de Bruga Grupo Esperantista.

Tel. 314.59

la 2an de februaro: de perfektiga kurso kaj ek de la 9a de Februaro de nova elementa kurso.

La ĉi suba programo rilatas do nur al la dua horo de ĉiu kunveno:

Januaro: 5an: Portretludado; 12an: Generala jarkunsido de la grupo: raportoj kaj elekto de la komitato por 1954; 19an: Kartludado; 26an Parolata gazeto.

Eksterprograme: Sabaton 30an de Januaro, je la 21-a en la dancejo „Tabarin“: dua vintra balo de la grupo, kun la bonega orkestro „The Moonliners“.

Februaro: 2an: Muzika vespero. 9an: NOVA ELEMENTA KURSO, la membroj propagandu de nun kaj varbu ĉiu almenaŭ unu novna lernanton.

Post la leciono interkonatigo kun la novaj lernantoj. 16an: Portretludado; 23an: Parolata gazeto.

Marto: 2an: (Karnavaloj Ekskurso al la marbordo por karnavalaj festoj; 9an: Kanta vespero; 16an: Kartludado; 23an: Humoraĵoj. 30an: Surpriza vespero: ĉiu alportu nekonatan premion.

BRUSELO

Esperantista Brusela Grupo

(Postĉeknumero: 1230.48)

La kunvenoj estis multvizitaj kaj okazis laŭ la antaŭviditaj programoj. La 23-an de novembro estis dediĉita al kantado kaj pianludado gvidataj de S-ino Staes: ĉe la piano S-ro Van der Stempel. La 30-an, prelegis S-ro Castel pri: „Sango kaj Sablo“ de V. B. Ibanez. La preleginto rikoltis multe da sukceso. Dimanĉon la 6-an de decembro, okazis nia Sankta Nikolao-festo en nia kunvenejo: Tre multnombre niaj gesamideanoj

LES ENTREPRISES

DERKS

226, Rogierstrato, BRUSELO

Tel.: 15.19.92

Entrepreno de

KONSTRUAĴOJ

PIONIRO MORTIS!

Antaŭ kelkaj tagoj mortis, 83-jaraĵo aĝa, OCTAVE CHALON, en nia ĉefurbo. Kun li malaperis unu el la pra-esperantistoj de Bruselo. Li apartenis en 1905 al la Esperantista Sekcio de la Poliglota Grupo de Bruselo, lokita Hôtel Ravenstein. En tiu grupo, jam depost 1898, Lucien BLANJEAN gvidis kurson, dank' al la propagando kaj la influo de Komandanto Charles LEMAIRE. La anaro de tiu studsekcio foudis en 1907 „La Pioniro(n)“, kiu kunvenis en „La Louve“ Granda Placo. S-ro CHALON estis tiam sekretario de la grupo. El la vicoj de tiu grupo ni rememoru la fratinon DELUYCK, F-inojn GREINER, LECANTE, GUILLAUME, HOFMAN, Leŭtenantojn GIMINE kaj L. JAMIN, S-ron VANDERSLEYEN, VERBANK. Kelkaj el ili partoprenis la 3-an internacian kongreson de Cambridge en 1907. Inter ili estis OCTAVE CHALON, F-inoj DELFOSSE, LAUREYS, MOREA, SIMON, S-ino STAES kun Elly, Profesoro L. BLANJEAN, S-ro J. GAMIN (ĉefredaktoro de Bega Sonorilo), MAISONPIERRE, Leŭtenanto CARDINAL, kiu, unufoje, kiel ŝtata oficisto, reprezentis la registaron dum Esperanto-kongreso.

Abato RICHARDSON, animo de la Katolika Esperanto-movado en Belgio tre ofte kaj amikege vizitas la kunsidojn de „La Pioniro“. Li predikis esperantlingve dum la Diverso de la Cambridge-a Kongreso, kaj loĝis kun la ĉi-supre nomitaj bruselanoj en la sama „boarding house“, 35, Trumpington street, vid' al vide de FITZ WILLIAM MUSEUM, kie okazis la tre solena akcepto de nia Majstro fare de la urbaj aŭtoritatuloj.

Programoj por la estontaj kunsidoj:

Januaro: la 4an: Parolata gazeto; la 11an: S-ro Van Geit parolos pri „Munkeno“ (dua parto); la 17an (dimanĉo): jara festeno de „La Verda Stelo“, en Antverpeno, Restoracio „Bristol“; Prezo Fr. 110 (servo enkalkulita); la 18an: S-ro Van der Stempel gvidos la perfektigan kurson; la 25an: ĝenerala kunveno.

Februaro: La 1-an: Parolata gazeto; la 8an: S-ino Daems parolos pri „Virina Rubriko“ (dua parto); la 15-an: S-ro Van der Stempel gvidos la perfektigan kurson; la 22-an: S-ino Lefebvre respondos al demandoj pri Jugoslavujo (dua parto).

VERVIERS

Esperantista Grupo-Verviers

Programo por la proksimaj kunvenoj:

Merkredon, la 6an de januaro: S-ino Demarche: „Pristudo pri la nuna pozicio de

Esperanto en la Mondo“.

La 20an: S-ro Jos. Héron: „Jugoslavujo“.

La 3an de februaro: S-ro L. Lenzen: „Vojaĝo kaj vizito al Le Havre kaj la Atlanta Marbordo“.

La 17an: Parolata ĵurnalo: S-ro Bebronne: Humoraĵoj.

Sekretarioj! Atentu, ensendu tuj viajn tekstojn por la proksima numero!

Verreries et Miroiterie DESMECHT & Ce

LA LOUVIERE

S.P.R.L.

Tel. n-roj 223.01 - 225.37

Du esperantaj markoj:

TABULO, por lernejtubuloj; KATOKULO, por signalvitroj.

NIAJ ESPERANTO-ENIGMOJ KUN PREMIOJ.

(Solvej sendotaj al B.E. ĝis la 25.1.54)

Pro memorigo, ni ripetas la regularon de la konkurso.

1. Ciu korekta solvo havigas 5 poentojn alla partopreninto; solvo parte ĝusta ne tute senvalorigas.
2. Ciumonate premio estas atribuita al la solvinto kun la plej alta poentonombro.
3. La konkurso ĉiam daŭras.
4. Difino kun (R) celas vorton, eĉ derivitan aŭ kunmetitan, sen la gramatikaj finaĵoj A.E.I.O.
5. Ciu uzata radiko troviĝas en la vortaro de SCHIDLOF aŭ MEULENHOFF aŭ en PLENA VORTARO DE ESPERANTO (Grosjean-Maupin).
Nomoj el niaj Literaturo kaj Movado estas troveblaj en:

ISBRUCKER: Historio kaj Organizo de la Esperanto-Movado.

DEGENKAMP: Esperanto 60-jara.

Provu, karaj Legantoj, kaj sendube vi baldaŭ fariĝos fervoraj serĉantoj.

1. SANGENIGMO.

Trovu sesliterajn vortojn, respondantajn al la subaj klarigoj, laŭ jena procedo: forigu unu literon el la unua vorto, alifordigu se necese la postrestantajn kaj aldonu novan literon por formi la duan vorton, k.t.p., ĝis sub 20 vi retrovos la saman vorton kiel sub 1.

1. pastaĵo fritita en pato. 2. kredo, ke io realiĝos. 3. izoligo. 4. ama tuŝeto. 5. dolĉaĵo. 6. mallongigo. 7. grandio. 8. cifero. 9. leda strio. 10. eco, pro kiu oni rajtas pri rekompenco. 11. meti en akvon. 12. rekompenco. 13. rimedo. 14. ĉasbesto. 15. forta malkontentiĝo. 16. ruĝa substanco, el kiu oni faras juvelojn. 17. trinkvazo. 18. trofeo de indianoj. 19. elektra fajrero. 20 = 1.

2. KRUCVORTENIGMO.

Horizontale: 1. senfina; ege amata persono. 3. delikate plaĉi(R); estonta monaĥino(R). 5. surstrata defluilejo(R). 6. tersurfaco; popolo(R). 7. acideta bero(R); pagi por dumtempa uzado(R). 8. senigita je kelkaj komplikaj(R). 10. molusko(R); funkciigi uzante la manojn(R). 12. ruza malhonestulo(R); altiri(R).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Vertikale: 1. arbo(R). 2. karakteriza eco(R); klarigi per ekzemploj(R). 3. perforte forpreni. 4. sirma muro(R); forte grati(R). 5. kovri per alĝustigita kovraĵo. 6. vegetaĵo kies tinkturo estas uzata kontraŭ kontuzoj; personigo de riĉeco(R). 7. sufikso. 8. elpensi(R); havanta grandan daŭron. 9. esti varmeĝa. 10. balanciĝi ĉirkaŭ ekvilibra punkto; li emas stulte rigardadi(R). 11. povi esti farata. 12. pompa vesto de pastro(R); uzi ion tiel ke ĝi donu bonan rezulton(R).

+ sendkostoj. Esperantistaj libroservoj mendu ĝin ĉe Norvega Esperantista Ligo, Box 942, Oslo, niaj membroj ĉe sia respektiva libro-servo.

LA JUNAJ DETEKTIVOJ de J. H. Sullivan kun ilustraĵoj de Brenda Goodwin. Prezo 2 ŝilingoj. Eldonita de The Esperanto Publishing Comp. Ltd.

Ci tiu libreto estas speciale verkita por geknaboj, kiuj lernas Esperanton en lernejoj aŭ aliloke kaj kiuj ŝatas historiojn pri kontrabandistoj, ŝtelistoj, subteraj tuneloj k.t.p.

Vere la enhavo estas streĉa kaj ni estas certaj, ke la junaj geknaboj ŝatos ĝin. La lingvo estas simpla kaj preskaŭ senerara; nur la ilustraĵoj havas iom antikvan karakteron, kiu fakte ne akordiĝas kun la personoj kaj situacioj priskribitaj.

La libreto estas aĉetebla ĉe enlanda libro-servo aŭ ĉe U.E.A.

Ĉu vi estas eks-studento de supera komerca lernejo?

Se jes, interesas vin scii, ke la problemo de la Internacia lingvo estos unu el la temoj de la XIV Internacia Kongreso de Eksstudentoj de la Supera Komerca Instruado, kiu okazos en Lyon, Francujo de junio 26, ĝis julio 4.1954.

Pli ol ducent asocioj el la tuta mondo sendos delegitojn al tiu Kongreso, kiu celas organizi la kunlaboradon de eks-studentoj de la Supera Komerca Instruado sur praktikaj fundamentoj.

Interesatoj bonvolu tuj skribi al Richard LEVIN, Président de l'Association des Anciens Elèves de l'Ecole Supérieure de Commerce de Lyon, 34, rue de la Charité, Lyon.

Ekspozicio Internacia

Tre ĉarma ideo naskiĝis antaŭ kelkaj jaroj en Gvatemala. Estis la ideo pri internacia kolektado de infandeseĝoj.

La esperantoklubo la Aglo en Karlskoga, Svedlando, nun kaptis la ideon. Knabino en nia urbo nome gajnis diplomon en tiu internacia ekspozicio en Gvatemalo, kaj tio vekis intereson ĉe ni. Ni aranĝos la 3an ĝis 13a de septembro 1954 en la Arta halo montradon kaj konkurson internacian. En tiu konkurso oni disdonos premiojn je valoro de 750 steloj, ĉ. US-dol-60., tiel ke la gajnonto en ĉiu jarklaso de 7 ĝis 14 jaroj ricevos premion je valoro de ĉ. 55 steloj, kaj la sekvantaj 4 po unu.

Ni esperas, ke samideanoj ĉirkaŭ la terglobo interesiĝos pri la afero kaj kunhelpos instigante la instruistojn aranĝi en siaj klasoj desegnadon sub la temo „Nia lando kaj popolo“.

Se la montrado fariĝos sukcesa eble estos aranĝata migranta ekspozicio tra tuta Svedlando. Dorsflanke de la desegnoj skribu PRESLITERE nomon kaj adreson, sub la bildo titolon, nomon, aĝon kaj landon. La desegnoj devas esti antaŭ la fino de junio 1954 sub adreso: Kga Esp. soc. la Aglo c/o Gunhild Tistad, Hotellgatan 5, KARLSKOGA, Svedlando.

RADIO-NOVAJO

Oficiala Radio de Ministerio de Agrikulturo en Montevideo (CX 26) elsendas programon s.t. „El Esperanto, idioma internacional“ (Esperanto, internacia lingvo) ĉiun unuan mardon en la monato, je 11.30 (laŭ GMT 14.30-14.45, laŭ MET 15.30-15.45) per ondo 280 m, sub aŭspicioj de Urugvaja Esperanto-Societo.

Verantw' uitgever: Rega Belga Ligo Esperantista, De Bruynlaan 44, Wilrijk. Drukkerij Krol. Hoofdstraat 31, Uithuizen (Ned.)

BIBLIOGRAFIO

FAKTOJ PRI NORVEGUJO, eld. Chr. Schibsteds Forlag, Oslo 1953, p. 64. Prezo: vidu sube.

La libro estas Esperanta eldono de jam en pluraj lingvoj aperinta oficiala inform-broŝuro pri Norvegujo. Ĝi estas eldonita de la eldonejo Chr. Schibsteds Forlag, Oslo, kaj la plej granda norvega taggazeto „Aftenposten“, en kunlaboro kun Norvega Esperantista Ligo kaj kun subvencio de la norvega departemento pri ekstero.

La libro en tre konciza formo donas abundon da konkretaj, objektivaj informoj pri Norvegujo, kiuj sendube interesas ĉiujn esperantistojn, kiuj vizitis tiun landon, ekz. dum la 37a Universala Kongreso de Esperanto en Oslo la pasintan jaron, aŭ kiuj interesiĝas pri faktaj informoj pri aliaj landoj.

La prezo estas n.kr. 3.50 (= £ 0/3/6)